

TIDEVARVET

Vad har hänt?

FÖRSTA MAJ HAR FIRATS på sedvanligt sätt. I Stockholm talade statsministern för 40,000 på Gärdet och fick som svar ett uttalande för regeringens välståndspolitik, för folkpensionering, för fred och folkförberedning.

I Berlin Hitlers tredje 1:a maj-demonstration med tal av der Führer om den nyinförda väpnaken för halvtannan miljon ädörare. I Moskva militärparad med flygmaskinsuppläsning på Röda Torget. I Paris däremot förbud mot demonstrationer. Och i Wien förbud för alla, utom Fosterländska fronten.

SOcialministern får anmärkning för valdagen i Stockholm — i konstitutionsutskottets dechargebetänkande, som riktar sju anmärkningar mot regeringen. De gylla främsta statsrådsprivatutdrag, vissa fall av kommunala beredskapsheten och låd till enskilda företagare samt utelövna åtgärder fråga om s. k. statsfientlig propaganda.

FÖRNYAD UTREDNING I ABORTFRAGAN begär Svenska Läkarsällskapet, som starkt kritiserar kommittéförslaget, dock utan att ha enats om något gemensamt yttrande, men med överlämnande av den förda diskussionen i frågan.

TOLV UNDERVATTENSBATAR BYGGAS I TYSKLAND, enligt officiell tillkännagivande. Alltså ett nytt traktatsbrott! Problemet om rustningsbegränsning till sjöss, som skulle behandlas vid den tysk-engliska flottkonferensen i London, har därigenom ytterligare komplicerats och konferensen har på Hitlers begäran uppskjutits.

De europeiska underhandlingarna befinner sig i. o. i ett stillstånd. Nästa steg lär bli en förberedande konferens mellan Italien, Österrike och Ungern om de besegrade Donauaktiernas upprustning — innan Donaukonferensen sammanträder i juni.

Försvarsfördraget mellan Frankrike och Ryssland som formulerats i överensstämmelse med N. F. s åkt och redan befintliga avtal, är färdigt att undertecknas.

KRISTENDOMEN ÄR ICKE TYSKA FOLKETS RELIGION och dess inflytande i tyskarnas historia är snart en avslutad episod, säger professor Hauer i Tyska Troströrelsen, som nyligen haft sitt första offentliga massmöte i Berlins sportpalats. Trots tidigare förbud mot rörelsen! Dess mål skall vara, icke precis att återupplätta Wolan som gud, men att skapa en ny teatonsk morals, rasmsättigt avpassad efter tyskarna och ägnad att göra dem starka och ädla. Ty pacifism och fridsamhet äro för den

Vid Fogelstadförbundets

i Stockholm sammankomst lördagen den 11 maj 1935, kl. 8 e. m., talar Märta Nordin om intryck från en studieresa i Amerika. Lokal: Kvinnliga Kontoristföreningen, Brunkebergstorg 15, 2 tr.

Civilbefolkningens skydd är en del av vår militärfråga — icke en privatsak.

Resolution antagen av Svenska sektionens av I. K. F. F. årsmöte.

Internationella Kvinnotförbundet för Fred och Frihet har ständigt sökt sprida upplysning om den fara som det moderna luft- och gaskriget innebär för civilbefolkningen, en fara som icke kan avvärjas annat än genom bekämpande av kriget i sig självt.

Förbundet har därför med beklagande iakttagit den stigande tendensen till mobilisering av civilbefolkningen, som även i vårt land fått sitt uttryck i förberedande arbeten för omfattande och dyrbara skyddsanordningar och gasskyddsövningar samt försäljning till allmänheten av gasmasker.

Med hänsyn till det oklara läge vari frågan om civilbefolkningens skydd befinner sig, uttala vi oss på det bestämdaste mot att länsstyrelserna få rättighet att sätta igång vidlyftiga försvarsanordningar i förbindelse med privata kommittéer med mer eller mindre militärt och kommersiellt inslag. Vår uppfattning är att civilbefolkningens skilling och skydd vid krig bör behandlas och utredas som en del av vår militärfråga. Först sedan svenska folket fått överblick över läget i dess helhet bör det fatta beslut även om civilskyddet.

Vi hänvisar till Danmark, där staten själv behållit saken i sin hand. Den statliga gaskommissionen i Danmark har planerat en räddningstjänst för luftanfall, men icke ansett sig kunna rekommendera varken gasstäda källare eller gasmasker. Myndigheterna i ett land med mera utant läge än vårt synas icke vilja gå på sitt ansvar att inge befolkningen sken av trygghet genom dessa enligt vår uppfattning illusoriska skyddsmedel.

Det är en märklig resolution som ombuden för Fred och Frihets lokal-föreningar fattat på sitt årsmöte. Glädjande nog ha de aktiva fredsaktiverna nedlagt en allvarligt protest mot manövern att bryta sönder försvaret i två delar och överlämna en hälften att skötas lokalt under länsstyrelsernas högn allt efter tillgång på privata och kommunala medel och initiativ.

Skyddet av civilbefolkningen har ända sen vi upphörde med angreppsrisk ansetts vara militärens sak och huvudsak-

liga berättigande. Att tack vare luftkriget så icke längre är fallet har icke rejält sagts ifrån, i stället har i all stillet gjort en överflyttning av uppgiften på de civila myndigheterna och förgävs har man väntat på en offentlig diskussion, som håller på att ske.

Det passiva försvaret är en väldig uppgift. När man har över ett land i flygplan, ser man bäst hur försvarslösa städer och byar äro, hur öppna uppåt. Det passiva försvaret i civila händer betyder tyske mannen främmande begrepp. — Mötet avlöpte icke utan handgripliga stridigheter.

HÄRDA FANGELSESTRAFF — det längsta på 18 år — har äddoms ledarna för det socialdemokratiska skyddsförbundet i Österrike, för deltagandet i februaristriderna i fjol. Såsom anklagelseakten angav, anklagades medlemmar i det republikanska skyddsförbundet i republikens namn för att de varit villiga och bestämt att försvara republiken och dess författning. — Detta kallades höglördar.

DET GREKISKA UPPRORETS EFTERSPEL pågår. Ett tiotal dödsdomar ha avkunnats över delaktiga officerare och ett stort antal politiker, däribland den frånvarande Venizelos, stå inför rätta. Royalisterna ha underhandlat med ex-konung Georg i Paris om monarkins återupprättande, men denne tycks icke vara högad för vidare omväntningar.

SKILJEDOMSTOL FÄR AVGÖRA om f. d. tyske understenen Jacobs bortrövande ur Schweiz. Sedan det har klarlagts att tyska myndigheterna varit delaktiga i affären vädfar schweiziska Förbundsrådet till Haag.

att befolkningens huvudmassa måste själv ombesörja åt sig tillflykt, betäckning, luftförsörjning, exercis och vård vid luftanfall.

Eftersom allt detta skjutits över på lokalt initiativ, så kommer hela detta jätteproblem att ligga utanför försvarsdiskussionen och den statliga budgeten. I fråga om alla andra utgifter lita kommunerna allt mer till staten, men här försägar en utveckling i motsatt riktning: staten skuddar av halva försvaret på kommunerna.

Civilbefolkningen är i dubbel måtto försvarslös! Den trummas ihop till möte och inges en oemotståndlig blandning av musik, fackletter, skrämmande och försäkring om skyddsvärdet i den plan som framlägges. Att gasmasker hastigt bli omoderna, att experterna tvista om man bör gå ner i källare eller gå upp i andra våningen vid gasanfall får man inte veta, ej heller ges en aning om vilken genomgripande omläggning i en stads liv ett verkligt luftförsvar skulle betyda. Man överlämnar tacksamt åt sakkunskapen att sätta i gång, skaffa pengar och gläder sig åt att något blivit gjort på ett håll. Värdet av att några hälsingborgare klaras, medan malmböborna äro utan skydd, dras icke i betänkan.

Det är så mycket märkvärdigare att vi driva åstad på detta sätt som försvarsberedningen ju snart är färdig. Det förefaller otänkbart att den skulle acceptera denna klyvning i ett statligt aktivt och ett privat passivt försvar. Ty en plan för det aktiva försvaret måste antingen räkna med det passiva som en nödvändig del i vilket fall ledningen måste ta det på sitt ansvar eller också anse att det är ogenomförbart och då förda att all energi koncentreras på det aktiva försvaret, d. v. s. bombflottorna med tillbehör. Men då måste ju det privata plåstrandet och öndandet av pengar i båda fallen stoppas. Fred och Frihet har med rätta protesterat mot att upplåtningar av vad ett försvar verkligen skulle betyda på detta sätt suddas ut genom att gränserna göras flytande mellan officiellt och privat försvar och pengarna tas ur plocka kassar. Som medlem i Nationernas förbund är Sverige skyldigt att deklarerat årligt vad försvaret kostar. Som försärfäga (Forts. å sid. 4.)

Sverige och Tyskland.

Att den svenska regeringen gillat danske utrikesministern Munchs milda handlingssätt i fråga om tyska upprustningen och noten i Förbundsrådet fick man veta i tisdags, då utrikesminister Sandier besvarade ett par interpellationer i riksdagen från hr Lindhagen i första och Hagberg i andra kammaren. Hr Sandier motiverade det med spänning emottodda svaret med ett påpekande att den av Förbundsrådet antagna resolutionen mot Tyskland icke väl motsvarade de allmänna huvudsynerpunkter som man enats om vid ministerkonferensen i Köpenhamn. Dessa gingo ut på att man framförallt bör eftersträva att situationen tillfräntlagges sålunda, att Nationernas förbund bevarar ännu återstående möjligheter att verka för förståelse mellan de makter som stå i motsättning till varandra, och att den huvudsakliga saken som bör ha för ögonen är, att den nuvarande kapprustningen bör avlösas av ett tillstånd där de militära förhållandena i staterna äro ordnade genom en konvention på gemensamt erkänd rättslig grundval.

Skola mindre stater i en ställning som Sveriges fylla en självständig uppgift, bör de även framdeles verka för att tillvarata möjligheterna till politisk avspänning och mot en kapprustning som på intet håll längre bindes av fördragsmässig internationell reglering, sade utrikesministern.

Hans resonemang vann på intet sätt interpellanten, hr Hagbergs gländande, vilken önskat ett betydligt kraftigare uppträdande mot den tyska våldspolitiken. För utrikesministerns linje talade däremot med värme hr Lindman, medan hr Flyg, för Socialistiska partiet deklarerade någon sorts mellanståndpunkt.

Har det varit en omdebatterad fråga huruvida hr Munch kunde anses representera hela Skandinavien, har man alltså nu fått klarhet vad Sverige beträffar. Debatten i riksdagen gick emellertid ett steg längre. Den färgades i hög grad av det ofta framförda kravet på närmare kontakt i utrikespolitiska frågor mellan regering och riksdag.

Boken om Sverige.

Bödderna äro tagna ur Svenska Turistföreningens Årsskrift 1935 och föreställa »Gården, jorden och skörderna», samt »Lättare, sjon mellan polkreden och norska gränsen, Lappland. Urvalet kan sägas vara betecknande för den förmögliga Årsskriften. Ty den har i årgnats Sverige som helhet, icke för-

trädensis något visst landskap. Genom den anknytning till det nyligen firade femtiårsjubileet, som åstadkommes framförallt genom justifierat Arthur Lindhagens välformade och innehållsrika årgiftstidtal, har Årsskriften i år också fått en mera principell karaktär. Den utgör med sina intressanta, delvis helt förtju-

Skåne. (C. Ö. Rosenberg, foto.)

Lappland. (V. Landgren, foto.)

Veckovadalen

TIDEVARVET

Radikal politisk veckotidning.

REDAKTÖR: **Carin Hermelin.**
ANSVARIG UTGIVARE: **Ada Nilsson.**

Utkommer varje helgfri lördag. Triesvärdgränd 2, 3 tr., Stockholm. Tel. 20 48 42.

Ledamöter av Sveriges Advokatsamfund

Eva Andéns Advokatbyrå
Inneh: Eva Andén.
Norrländsgatan 18.
Tel. 75 75, 76 76
STOCKHOLM

Specialitet: Familje- och arvsaker, Boutredningar och testamenten, förvaltningsuppdrag. Även skriftliga förfrågningar.

Märta Armfelt

Generalagent i Skandia

Kostnadsfri rådgivning dagligen 12-14 Skandias huvudkontor, Mynttorget 1.
Tel. Namnansrop Skandia-Freja.

Specialitet:

Penston, livränte-, liv- och sjukförsäkring.

Allm. Barnbörds husets politiklinik
Alla vardagar 11-12 för havandeskapet och dess sjukdomar och 14-14:30 för kvinnosjukdomar.
För medellösa kostnadsfritt, för andra mot erläggande av 2 kronor.

Stockholms stads Poliklinik vid Kornhamnstorg 4

Måndagar, onsdagar, fredagar kl. 9-11 f.m.

För havandeskapet och dess sjukdomar.
För medellösa kostnadsfritt, för andra mot erläggande av 2 kronor.

Stockholms stads sexualhygieniska poliklinik

i Sabbatsberg.
Mottagningsstider: Onsdagar kl. 6-7 e.m. Lördagar kl. 9-11 f.m.
Läkare: **Doktor Gerda Kjellberg.**

Alma Axelssons FÖRLOSSNINGSHEM

LINNEGATAN 19
Mottager inackord. även för längre tid. Tryckt och oögen, värlek.
Tel. 778 24.

TANDLAKARE TORSTEN TIMANDER

SVEAVÄGEN 82, 4 tr. (hiss).
Mottagningar efter överenskomelse.
Tel. 31 92 95.

Tandkliniken

VASAGATAN 46
Hörnet av Kungsgatan. Tel. 10 11 38.
Läga taxor. Fri rådgivning. Förest. Leg. tandv. Sven Schönström.

Arvid Holms Begravningsbyrå

S:t Eriks 86 (nvid S:t Erikspl.)
om priser m. m. innan beställning göres.
Tel. 31 88 40 - 30 89 52 ankn. best.

Alimonda-Institutet

40-årig homeopatisk praktik.
Mottagning 11-2. Rådfrågning även per korrespondens. Begär prospekt och frågelista. Leg. läkare.
Adress: Upplandsгат. 16, 4 tr. (hiss) Stockholm. Telefon 32 08 99.

Armehanduker 86 cm.

långa, bellona, fällade, med bångare, utan utslätt, passande till såväl köks- som tvätthandukar, pris endast 6,50 pr dusen. Öka! 3 dusen fraktfritt.
Oskarsons Lager, Kungsg. 70, Sthlm.

HUDVÅRD o. DAMFRISERING
Specialitet: Elektrolyse-handik. för borttagning av vårtor o. gen. hårväxt. Effektiv behandling av alla slags hud. Massage. Praktisk frisör U. S. A., Paris o. Norge. Hett.-tel. 13 27 97

INSTITUT BELLE
Kungsgatan 7, 6 tr. (hiss), uppg. A.
Direktion: Gymnastikdirektör E. Öster.

Eldbegängelsen

är den bästa formen för förvandlingen av de avlidnas stoft. Upplysningar om eldbegängelsen lämnas i Svenska Eldbegängelse-Föreningens (S. E. F.s) Stockholmsavdelnings byrå, Sveavägen 25, 2 tr. (hiss). Tel. 20 22 80. Vardagar kl. 10-4, lördagar 10-2.

Medlemsavgiften i föreningen är en gång för alla: för medlemmar i Svenska Eldbegängelseföreningens avdelningar Kr. 3.-, för i annan begravningsklassa inskrivna Kr. 5.- samt för andra Kr. 10.-. Föreningens tidsskrift »Ignis» Kr. 3.- pr år (12 nr.)

Medlemskap i Sv. Eldbegängelseföreningsskassan befraktar de efterlevande från kostnader och bestyr med den dödes begravning. Läsa premier.

Vi skräddarsyr Eder kappa med två prövningar för 30 kr.

FORMSANS,
Upplandsгат. 25. Telefon 32 30 92.

Zanders Damfrisering

Rekommenderas.
JOHN ZANDER, Frisörmästare.
Helm. o. Dipl.
Paris, Wien, Berlin, München.
Humlegårds 22, 1 tr. Tel. 62 16 16.
Man spricht deutsch. English spoken.

AFFÄRS-CENTRALEN
Brugg. 2, Sthlm. T. 29 97 39.

Vid byte, köp o. försäljning av Fastigheter, Villor, Sportstugor, Byggnadsmaterial, Landbrök etc. Vänd Eldet med förtroende till vår affärsbyrå. Moderat arvode.

Bagarstugan

HORNSGATAN 37 Tel. Söd. 70 00
FÖLUNGGATAN 65 " " 73 37
GÖTGATAN 52 " " 333 90

Antikvariatet

Äldre och nyare litteratur i olika ämnen.
Hamngatan 17 - Stockholm.
Tel. 21 16 16.

Uno Oldenburg Jor

Jur. Kand.
Drottninggatan 4, tel. 21 30 44.
Alla slags juridiska updrag: Rättegångar, skilsmässor, boskilling, äktenskapsförord, bouppteckn., testamenten.

M. GEO. MOHAMMAR, dipl. Homeopat och Naturläkare.
Klinik och ögondiagnoetik.
Mottagning 8-11, 3-6.
Götgatan 60, 2 tr. (hiss). Tel. 43 22 25. (mitt emot Götgatspalatset).

RES TILL Rönninge Gärd,

Frättningsanläggning Pensionat och Vilohem, Rönninge, tel. 19. Med utförligt utloost. Bra rum. God husmanstakt. Fullt modernt. Moderat pris.
OBS! NARA STOCKHOLM!
Föreståndare H. Johanson.

Torine Torines

Symaktesrecepter av verkf. fackman. — Bez. Pagarino, Singer fr. 25 kr., Hitta elektr. Millip. Anslut. billigt, med flerkort passul.
RAGVALDSTR. 3, v. Hornsg. 24. Tel. 43 35 82. Och Klara N. Kryk. 29, vid Posten. 21 52 38.

All litteratur

I frästärkor: TIDSKRIFTEN FREDEN (Europa största tidskrift), PAX-GRAMMOPHONEN, PAX-RIKVIDEOR, med utvalningar av pastor P. Gylberg, kapten C. J. Brunskog, E. borgmästare Carl Liedgrens samtidstidning, och redaktör J. L. Ekman. På beställning av skrivna värda vänsk- eller musikstycker. Vackra tidskriftsbrevningar m. m. Rekommenderas.
FREDSBYRÅN
Mäster Samuelsgatan 71, 5 tr., STOCKHOLM.

SOLHEMS Pensionat & Vilohem

SPANGA
Högt beläget i barrskog. Tyst läge. Gäster mottagas för längre eller kortare tid till humana priser. Tel. Spånga 8 40.

Tandteknikerelever

mottagas. Gedigen utbildning i modern kautschuk-, guld- och porlänsteknik.
Kurserna ledas av Leg. tandläkare.
CENTRALLABORATORIET.
Vallingsgatan 37, Stockholm.

Den 4 Maj 1935

Ett spörsmål.

Kanske lämna arbetsförhållandena vid jordbruket något övrigt att önska?

Det påstås visserligen i någon Kalmar-tidning, att våra ödmöden om den nuvarande jordbrukspolitikerna grunda sig på stads-skrivbords-journalistik. Vi våga dock hålla före, att det tyvärr är den praktiska erfarenheten, som framtingar våra mindre förhoppningsfulla yttranden i avseende på dagspolitikens och köhandensintressenas byråkratiska åtgärder till »lantbrukets frömma». Dessvärre få vi rätt undan för undan. De »sakkunniga» säga, att de sakna för-måga att uppnå ett sätt för att begränsa möjligheten till jordens skuldsättning, ty de frukta att göra intrång på den heliga äganderätterns maktkullkomlighet. Brödsäden som för brukades till människoföda, lagras numera som museiföremål för vilket skattedragarna — både de mätta och de hungriga — få bidraga med miljoner och miljarder.

Som en av orsakerna till jordbru-ckets obestånd har ofta anförts de dryga lönerna. Hur kan det vara med den saken! Då riksdagen ny-ligen diskuterade arbetslöshetsun-derstöd, klagades från jordbrukar-håll över de höga bidragen till de arbetslösa, såsom även försökande arbetsbrist inom jordbruket. Är det så? Vi ska inte gå in på den svår-lösta frågan om arbetslöshetsun-derstöd, om det rättmätiga eller orättmätiga i att underbetala ledig arbetskraft. Vi ska inte heller för-neka, att det kan råda brist på ar-betskraft inom jordbruket, det kan vara möjligt. Men vi vilja med be-stämhet påstå att på vissa håll finns det till överflöd. Vi veta också, att där finns arbetsgivare, särskilt vid större gårdar, som i stället för att ge hemmasömmarna vid gården ar-bete, låter kommunen skaffa statsbidrag till kommunala »nöd hjälpsarbeten», vilka eljest skulle komma på skatt-sedlarna.

När man då t. o. m. ser dagspres-sen bekymra sig över arbetsbristen

vid jordbruket och de stora kostna-derna för de arbetslösa, söker man förgäves efter, att någon skall fråga sig, om arbetsförhållandena vid jord-bruket kanske lämna något övrigt att önska. Det är i varje fall ett spörs-mål för säkerhets skull borde tagas upp, i stället för att bryta sta-ven över lambefolkningen med ett kategoriskt: männen vilja inte till lantbruket och kvinnorna vilja inte mjölka. Det, att förhållandena äro mycket bättre än för, säger inte, att de ej kunde vara ännu bättre. Radio, biografer och bussar ha betydligt förminskat landsbygdens stora av-skildhet. Men lantarbetsgivarna be-hövde inte anse som en nödvändig-het att invända strejk för att över-tänka tidens krav på en arbetsgivar. Varför inte använda sina möjlig-he-ter. I bostadsfrågan borde landsbyg-den äga ett företräde genom att kun-na skapa trevliga hem. (Utän att som nu sker vänta på, att staten, d. v. s. alla andra skattedragare ska göra detta, vilket är en bepröad men stor skandal.) Likaledes kan det hända att arbetstiden med fördel kunde koncentreras i någon mån. Det skulle även undersökas beträf-fande ladugårdsskötseln, om man där delvis kunde ordna med skift, särskilt i de större ladugårdarna. Och då man påtalar att kvinnorna ej vilja mjölka, så måste man kom-ma ihåg, att även kvinnor vilja ha ett arbete med framtidsutsikten, de ska inte bara mjölka utan också kun-na bli ladugårdsförman, ty ladu-gårdsskötseln hör dem rättligen till. Då blir mjölkningen ett led i en upp-gift, vilket förändrar saken. Men sta-ten får lov att möjliggöra en sådan utbildning ej endast för män.

Den patriarkaliska andan har sin rot i äganderätten, den demokratiska i gemensamhetsintresset. Arbetsgi-vare och arbetbagare äro alla ar-be-tare inom jordbruket. Det får ej för-glömmas.

Alfred Adler åter till Sverige.

Professor Adler håller en serie föreläsningar i Stockholm den 6-10 maj. Bort-jän göres med ett föredrag över ämnet »Moderna psykologiska riktningar i individualpsykologiska besynings». Därel-ter följer en serie på fyra dubbel föreläs-ningar över ämnet »Hur fostras man till uppfostrare?». Föreläsningarna äga rum i Vasa Realskola och ske på inbjudan av Centralförbundet för socialt arbete barn-avdelningens kommitté. Föräldrarnas förening, Pedagogiska sällskapet, Svenska förenin-gen för psykisk hälsovård, Sveriges Hus-modersföreningars Riksförbund och Sil-janskolans Pedagogiska Institut, där pro-fessor Adler senare i juni leder en kurs i »Individualpsykologi och uppfostran».

Stipendium till Medborgarskolan på Fogelstad.

Ett stipendium på minst 100.— kr. för deltagande i någon av de båda 3-veckors-kurserna på Kvinnliga Medborgarskolan vid Fogelstad har annonserats från Skå-ne. Kurserna äga rum 14 juni-6 juli, resp. 18 juli-9 aug. Ansökningar om stipendiet insändes senast den 15 maj till adjunkt Hulda Lundh, Långgatan 11, Ystad.

Apropos Moa Martinsons Paulus.

Den av Moa Martinson undertecknade artikeln uppfordrar mig till ett in-lägg. Även jag är kvinna och lekman, och även jag är intresserad av Paulus. Den »indisk-ariska» symbolbildningen skall jag dock icke ge mig in på — det skulle leda för långt ut i ett gungfly. Jag skall därför söka hålla mig till fakta och till Paulus.

Jag tycker i min enfald det är synd om Paulus, att ha fått det där slagordet (»Kvinnan tiges») inbränt som sitt märke. Jag läser ju i samma hans eget brev som en helt självklart sak om de »kvinnor som profeterna i församlingen». Motsägen hävs helt och hållet, om man med vissa språkkännare tolkar ställets mening så: Kvinnorna skall inte sitta och prata (med varandra), medan sammankomst pågår. (Sådant händer f. ö. numera också män i riksdagen.) Det är ju tydligt nog, enligt sammanhanget, vad hon vill fråga om — ej vad hon vill förkunna — som hon bör låta anstå till hemkomsten. Paulus talar också om kvinnliga medarbetare som kämpat för evangelium liksom han själv. Han var därvidlag en föregångare, det utplockade slagordet till trots!

Liksom nationalism (eller klassgräns) nu hindrar och isolerar, så var det ju på Paulus' tid folkstammarnas traditionella kultgemenskap, som obehövt isolerade dem från andlig gemenskap inbördes och i många fall uteslöit kvinnorna ur den egna stammen. Det var genom att bryta sönder denna kultisolering och grunda nya »internationella» församlingar, av män och kvinnor, som Paulus blev föregångare till sådana strävanden i vår egen tid som avse att bryta den fräna nationalismens bojor och ena folken i lydning för gemenskapens lagar. Utan Paulus skulle också den unga kristenheten blivit en isolerad krets, vars icke-judiska medlemmar mest genom ömskärlse, m. a. o. bli judar för att kunna tillhöra den.

Det var ju där som samvetena reage-rade så olika — alldes som i försvars-frågan nu. Skulle man riva ned det hägn, som i århundraden skyddat Lagens helgd? Och var icke Jesus själv omsku-ren? Så frågades i bävan, till och med av dem som ständigt vandrat med Jesus och som han skänkt uppfordrande framtidsnamn (sådana han ju icke kunnat ge dem som först efter hans död slutit sig till hans flock!).

Den frihet — på punkt efter punkt — som för Paulus blivit ett med hans Kristusförkunnelse, är urgrunden för all verklig moral. Ur tvång kan ingen bli vare sig etisk eller kristen. Det är därför en såregen missuppfattning att kalla Paulus »moralbegrepps» ämnd. Såsom Galaterbrevet! Hela grundtemat är ju »frihet, men en frihet i gemenskap, där isoleringsgränserna jude-grek, slav—herre, kvinna—man demonstrativt upphävas ur den nya enheten.

Men eröten då? Paulus levde med världsunskigång för ögonen — en lika relativt framför honom, som giftgas-föreläsningarna framför oss! Liksom Jesus känner han medökman med dem som — inför undergångens närhet — sätta nya barn i världen. Men dem som äro an-lönda fundare, råder han uttryckligen: »Bättre gifta sig än brinna».

Vad som på en sen eftervärld kunnat verka beklämmande är icke Paulus »moralbegrepps». Utan det faktum, att uttrycken för hans genomgripande livs-farenhet generaliserats till läror och ofta diskuterats av människor som aldrig kommit nära de djup där hans omvälv-

Sigrid Undsets minnen.

För den som älskar Sigrid Undsets böcker, som beundrar henne som konstnär och sörjer över henne som katolik är hennes sista bok något man inte bör förbigå. Det är nämligen om sig själv hon talar i den. *Elleve* är här hennes egen barndom, och man kan gott säga, att den innehåller nyckeln till förståelsen av henne som människa och konstnär.

Den börjar med en skildring av hennes första år i Kallundborg, den lilla danska stad där hon är född. Det är några beundransvärda sidor av intress meningsfull konst Sigrid Undset här gjort av barnets första förnimmelse av sin egen tillvaro den varma sommardagen i en dansk skåve. — »Den stilla stekande sommervarmen och de lune vindblåst gjör liksom det lille barnet likt med allt andet som lever i haven. Barnet sanser det med enslags orgligast fryd; det skubber sig grop, som en höne när den bader i jorden, och roter omkring sig med hinderne — lykkelige i bevisethen om at dette maad det ikke gjøre.»

Sigrid Undset har en norsk far och en dansk mor, och detta sista var orsaken till att hon kom att födas i Danmark. Genom en lätt omskrivning av sitt eget och föräldrarnas namn — hon kallar sig själv Ingvald och föräldrarna Sém — har Sigrid Undset unnat den fränt behov för att kunna säga allt vad hon vill. Det hon ger är en djärvt och naturligtvis färgad skildring av en temperamentsfull och kvickögd liten flickas erfarenheter och upplevelser. Den är noggrann och omständlig och viker inte undan för mycket som andra skulle te sig med.

Att Sigrid Undsets far, den berömda arkeologen Ingvald Undset, varit den lilla överskuggande gestalten i hennes livning skedd. (Dock inte mest inom katolicismen, utan mera genom, nej efter Luther!) Reformatorn själv hade sannoligen varit nere på det djupet, och därför fann han ingestans så förlösande uttryck för sin andes genombrott som just hos Paulus. Sen dess ha små skolbarn tanklös memorerat och utan något igenkännande upprepat som dödade gletsers ord, som hos Paulus starkare eller svagare lyste av inre ljus och som alljämt återstrålar detta för de ögon som se det.

Allt vad Paulus säger går ut från den paradox han i sitt inre upplevat och som nödgade honom ut på helt andra kosor, än han någon sin kunnat drömma om. Ständigt måste hans tanke ställa detta nya i relief mot sitt eget och sitt folks

visste man förut. Av denna sista bok framgår detta ännu tydligare. Det är tack vare honom hennes väg gått tillbaka till medeltiden. Det är tack vare honom Kristin Lavransdotter kom till. Bonden Lavrans, denna utomordentligt vackra fadersbild i Sigrid Undsets största verk, är Ingvald Undset själv.

Han dog bara fyrtio år gammal, men tillsammans med honom uplever Ingvald sina första åva år. Det var alltid hans hopp, att de en gång skulle arbeta tillsammans, när hon blev stor. Med honom läser hon redan som liten Den äldre Eddan på oldnorsk — och tryser över diktarnas skönhet. Och i spästen utdärmas hon för förstöringar efter utbildningarna av frökerna från de etruskiska gravkammarna, över lejonporten i Mykenä och av ruinerna från Agamemnon borg. — Inte underligt att det förgångna till sist tog henne helt i sitt våld.

Sigrid Undsets danska mor var fadern mycket oläk. Var han romantik och dröm, så var hon verklighet och praktiskt förstånd. I deras äldsta barn, de hade två yngre döttrar, har det sälsyns skett, att strömmarna från båda på ett lyckligt sätt förenat sig. Hade de gått isär — hade Norden varit en av sina största diktare utan.

Med stor kärlek och ömhet har Sigrid Undset tecknat båda föräldrarna utan att döja, att det är fadern hon står närmast. Det är väl utan tvivel också så, att den glorian hon lägger kring faderns budord lyser ännu klarare därför, att han dog så ung. Sin mor fick han behålla, och det man äger är aldrig så dyrbart som den man förlorat. Med faderns döda förändras också mycket. Fattigdomen kom in i huset, de vackra skåpna såldes, och det var svårt att hålla nöden ut.

Elleve är inte bara en självbiografi, arvar ut det förlutna. Det är icke Paulus fel, om man med upptornade och nyormade urlopp ut är hans direkt aktuella brev till sina församlingar, råkat skymfa bort den Herre, vars livsvesen han sade sig vara. Vi som nu leva tycks åter börja nalkas erfarenheterna på »förfamningsdjupet». De behövas, om vi ej helst skola få den inspiration och det sinne (»mentalitet») som tiden kräver. Jag menar ett sinne som mäktar genomföra ett blott världssv inför våldet utan också de väldiga förändringar i social och politisk sammanlevnad, som hänger som ett nytt moralbud över så många ibland oss, ett moralbud av det ursprung, som i varje tid kräver ny utgestaltning, nya livande och nya segnar.

E. F. N.

Sigrid Undset har vidgat skildringen till att bli allmängligt, och psykologer och uppfostrare bör kunna ösa ur denna bok med fulla händer. På ett utomordentligt »synskt» sätt har hon levat sin barndom, omigen, och därför att hon gett den så sant som hon gjort är Elleve ära bättre än dessinvis med böcker i barnpsykologi. Sigrid Undset är icke freudist, heller ingen adlerist. Hon följer trogen ingen skola alla. Men hon är en konstnär som kan se och säga så vad hon sett, och hon vet mycket om barnens värld, därför att hon vet mycket om sig själv.

När Ingvald var ett par år gammal flyttade familjen till Oslo, och där sattes hon sedermera i skola. För skolan och lärarinna fick hon aldrig någon vidare respekt. Hon var skapad sådan, att hon inte orkade med vissa av dem, och i Norges historia t. ex. visste hon mera och ofta på ett annat sätt än på de sade. En av dem svärmar hon likväl för.

Sigrid Undset blev inte antireligiös uppfostrad, men religion talades sällan därhemma. Orsaken till att hon en gång i tiden blev katolik är på ett par ställen i biografien angivet. Så heter det t. ex. på tal om den grundtvigska psalmen i jag har baaret levens vinget, att den »vakte alltid en positiv vilje i hende. För en del kom det vel av al hun av naturen var således uklædet til at kvæde med i et grundtvigska huseligt aandelig sjungekor. Noget i hende satte sig til at mævege mot saant optimistisk prænt om tro paa det godes selv og haab om den lyse fremtid. Hun vilde ha solidere grunde for at tro noget end bare den at en kunde ønske det vilde gaa sig.»

Den som skriver detta hittade nyligen i Oslo en liten skrift av W. J. Blyton som hette Livet efter döden. Den var med välviligt tillåtelse av catholic truth society, London, översatt av Sigrid Undset och den slutar så här: »Vi skjøner at Kirken maatte bli til. Den er en vital fase i den gudomelige plan som mennesker ikke kan skjule eller tilpasse efter sine indfald. Drag dig unda den — og sjælen synker og blir kraftløs. En 'ensom' kristen-sjæl er altid i stor fare, en 'subjektiv' religion et selvmatigste udtryk.» — Ja, men var det inte en som sa: »Jag är jag, minn, samningen og livets» og «Gå in i din kammer og stäng din dörr?» Vad har den katolska dogmbyggnaden med Jesu enkla men stränga bud att skaffa och vilka gruvliga ting har icke skett i den kyrkliga samfundslutnings namn! Är det inte just nu t. ex. Kyrkan (med stort K) som leder den spanska reaktion?

Men låt katolicismen vara! Låt oss läsa Sigrid Undsets bok och se den är: en psykologisk källskrift av största värde och lära av den. Den är en genial människans barndom, återupplevd och återgiven av henne själv. Så som endast en stor konstnär förmår det.

Ellen Michelsen.

Sigrid Undset: Elleve år. Aschehoug, Oslo 1934. Svensk övers. Norstedt, 1935.

Teatern utan mål.

Riksteaterns Dramaturné har haft premiär på O'Neills »Dagar utan mål», en gärning utan större betydelse för varken proveniens eller huvudstadens frömma. Detta moderna mirakelspel är redan givet i Göteborg — och där på dess Stadsteater tolkat så ypperligt att en jämförelse med Stockholmsversionen, måste utfalla till den senares nackdel. I Göteborg upplevdes skådespelet av artister och framför allt av regissören, Torsten Hammarén. I Göteborg var det så nära ett mirakel som det kan tänkas — på Dramatan var det ett underverk att man satt kvar till slutet. Detta just på grund av en i detalj missvisande regi och dekor. Alf Sjöberg hade som iscensättare inte på bräddelen av en sekund släppt teaterinställningen ur sikte. Han hade förminkat en redan liten tanke till det mesta tänkbara, låtit en okänsig dekorationsdeltare snickra till en lätt transportabel dekor — plywoodfunktis. Det var en anskrämlig miljö och belysning — de O'Neillska orden nekade att skirna med något som helst liv, utsagda mot denna bakgrund och i denna tomma atmosfär. Artisterna arbete föll till marken utan andlig hjälp.

Uno Henning var mimiskt övertygande, men borde ha bytt roll med herr Friedman. Den senares tillvaro i pjäsen förstördes totalt av regi, belysning m. m. Wanda Rothgardt tog för smält på sin uppgift, men hon var äkta. Aino Taube visade att hennes lärotrast har ett stort, ännu obearbetat register — och att hon måste skolas grundligrare. Talang finns nog. Herr Sandberg saknade hjärtats religiositet — något som Blickingberg i samma roll ägde i rikt mått. Herrar Cederlund och Riego hördes i övriga roller. Få vi hoppas att de komma att inträngas i ensemblen för nästa år?

Tre mirakelmässiga skådespel på knappt en månads tid, det verkar en dramatikernas Oxfordförörelse. Få vi be om litet hednisk manna igen! Men snart! Innan vi bli andligt oemottagliga.

Sven Stål.

Kade.

SÖDERMANLANDS

ENSKILDA DEPOSITIONS- KAPITAL- & BANK A.-B. SPARKASSERÄKNING

mot högsta gällande ränta.

Grundat 1865.

Stella Kornerup:

Barnets naturliga samhörighet med båda föräldrarna måste fastslås.

Det danska lagförslaget om utanför äktenskap födda barns rättsställning.

Fu. Stella Kornerup, som här ger en redogörelse för det aktuella danska lagförslaget om utomäktenskapliga barn, har utom sin verksamhet som innehavare av ett korrespondensinstitut i Köpenhamn, och trots sin ungdom gör sig känd som intresserad och energisk ordförande i Dansk Kvinde-samfundnings åkta ungdomsorganisation.

Justitsminister Zahle fremsatte d. 1. November 1934 i Folketinget 5 Lovforslag berörande Børn födt udenfor Ægteskab.

Det förste Forslags § 1 lyder: Børn udenfor Ægteskab har samme retlige stilling i forhold til deres Forældre som

nye økonomisk Dækning for Udgifter, der paadrages en af ham uden for Ægteskab besvargende Kvinde, der aborterer.

§ 29 opbæver de særlige Bestemmelser, ifølge hvilke Kvinder hidtil har kunnet føde paa Rigshospitalet under Hemmeligholdelse af Navnet.

Det tredje Lovforslag giver Børn födt udenfor Ægteskab, naar Faderns eller Arveret efter deres Fader paa lige Fod med hans evt. andre i Ægteskab fødte Børn.

Det femte Forslags § 1 bestemmer, at Ægtebørn er Børn af Forældre, som paa Avlingstiden levede i eller senere har indgaaet Ægteskab med hinanden, selvom Ægteskabet forinden Barnets Fødsel er ophevet ved Død eller Skilsmisse, og selvom Ægteskabet omstødes.

§ 2 bestemmer, at fødes et Barn, medens Moderen er gift eller efter at hendes Ægteskab er ophebet paa en saadan Tid, at Barnet kan være avlet uden Ægteskabet, anses Barnet som Barn af Ægtemanden, med mindre det godtgøres, at han ikke kan være Fader til Barnet.

Justitsminister Zahle udtalte i sin Forelæggelse bl. a. at over 10 % af Danmarks levende fødte Børn er født udenfor Ægteskab. Hidtil har man kun stillet disse Børn i retlig Stillning overfor deres Mor i det væsentlige som Ægtebørn, men bortset fra Underholdspigten fra Fadern, er der kun i ringe Grad Tale om retligt Kval paa Fadern. Lovforslaget er baseret paa det naturlige Slægtskabsforhold mellem Barn og Forældre.

Det vil icke, som paastaet betyde nogen Fare for Ægteskabsinstitutionen, ligesom det heller ikke vil betyde en Stigning i Tallet paa udenfor Ægteskab fødte Børn. Tværtimod vil det føge baade Moderen og Fadern betyde et øget Ansvar og dermed, om muligt, en alvorlig Tilskyndelse til at gifte sig. Intet Samfundshensyn synes tiltrækkeligt til at fratage disse Børn deres naturlige Krav om, at begge Forældre tager Ansvar og Følgerne af den Kønforbindelse, de har etableret.

För nogen Tid siden udskrv Dansk Kvinde-samfundnings københavnske Ungdom en Enquête blandt alle Danmarks unge Kvinder over disse Lovforslag.

Paa 2-3 nær gick alle Besvarelser ind for de nye Lovforslag, og disse to eller tre havde en Mand eller en Kæreste med et Barn födt udenfor Ægteskab. Tilslutningen blev motiveret med, at Barnet i alle Tilfælde er uskyldigt og har Krav paa Beskyttelse og Ret til at være tilstillet med alle andre Børn samt, at enhver Mor og Far skal være sig deres Ansvar bevidst og tage Konsekvensen af deres Handling.

Fra unge Kvinder, der selv var födt udenfor Ægteskab hed det, at et Barn altid har Trang til og Længsel efter at vide Besked, og at det er langt bedre for Barnet at vide Sandheden end at være i

Uvisshed, fordi man isler sig hjemløst og utrygt ved Uvidenhed.

Om Arven skrev en af dem, at naar man har været udsat for arve to Menneskers Laster og Dyder, maan ogsaa være udsat for arve deres Jordegods!

Med Hensyn til Navnet foreslog adskillige, at alle Børn burde døbes med både Fars og Mors Navn og ved Myndighedsalderen selv have Lov til at vælge, hvilket Navn, det ønskes at føre som sit.

En skrev, at Samfundet forbyder Jo nærbeslægtede Mennesker at indgaa Ægteskab, altsaa maan ogsaa vide, hvem man er i Slægt med.

Adskillige krævede Forbud mod Atsked af Kvinder, der skal være eller er Mødre, alene paa Grund af Moderskab. Saadane Atskedegelsesbestemmelser foranlediger mange upjunde Svangerskabsafbrudelser, adskillig mange Mødre og Børn, fratager Kvinder Muligheden for at faa de Børn, de gerne vil have, for man kan nu engang ikke leve af at være Mor, hverken i eller udenfor Ægteskab.

Der var Protester mod en Fremgangsmaade, som nogle Skoler anvender, ved hver Klasseoprykning at spørge alle Børnene i hele Klassen Paahit: Hvem er din Far? I Betragtning af det store Antal Børn, der er født udenfor Ægteskab, eller hvis Forældre er skilt, eller i Tilfælde, hvor Fadern har forbrudt sig mod

De som anspråk ha — de ta Cirkelkaffe

gröna cirkeln kg 3:30 bruna cirkeln kg 2:80 blå cirkeln . . kg 2:40

konsum — kooperativa

Givilbefolkningens skydd...

(Forts. fr. sid. 1.) hushållare och över huvud reflekterande människor äro vi skyldiga oss själva att veta vad vi göra. Skulle det visa sig att det nya, till luftangreppshot omklädda försvar vi förbereda kräver en sådan ofantlig tillbyggnad av passivt försvar att vi råka ut i det orimliga, så måste vi också veta det, innan vi slå in på dessa nya vägar.

Svenska kvinnors tro, tillit och medverkan påkallas nu för ett företag om vilket den yttersta dunkelhet härskar. Om de begärde och finge ljus däröver, skulle de få se en rådvilhet, en oenighet och hjälplöshet som skulle förskräcka dem och beröva dem alla illusioner. Men det vore nyttigt, ty så kanske de vägrade att vidare vara med på galoppen.

Ett stipendium

om minst 100 kr. för bestående av en sommarkurs på Fogelstad sökes senast 15 maj hos Adj. H. Lundh, Långgatan 11, Ystad.

Samfundets Love, er det en ganske barbarisk Fremgangsmaade overfor sagesløse Børn.

Nogle protesterer imod, at man paa Daabsattesten kan se, om Foreldre har været gift eller ikke og foreslaar oplyft kun Navne, Datoer o. L., som er absolut nødvendigt. Det er dog den Blanke, man skal klare sig med hele Livet.

Nogle kræver lige Rettigheder for Faderen, naar han faar lige Pligter med Moderen.

En udtaler sig om Paastanden om, at de nye Love vil undergrave Ægteskabet: Hvis den Institution, som hedder det officielle, indregistrerede Ægteskab, for at bevare en vis Respekt om sig kræver saa ahyrlige Ofre som Forringelse af Tusinder af uskyldige Børns materielle og aandelige Livsvilkkaar, saa er den Institution næppe det Offer værd. Der er næppe nogen Fare for, at det lykkelige Samliv

TIDEVARVET

Triewaldsgränd 2, 3 tr., Stockholm. REDAKTION: Telefon 20 48 42. Mottagningstid 10-12.

EXPEDITION: Telefon 20 48 42. Kontorstid kl. 10-12 f. m., 1-4 e. m. Postgiron 1544.

PRENUMERATIONSPRIS: För helår kr. 6:-, halvår kr. 3:25, kvartal kr. 1:75. Lösnummer 15 öre. ANNONSPRIS: 1 text 25 öre per millimeter.

Stockholm 1935 Zetterland & Thelanders Boktryckeri A.-B.

Vetenskapens helgd.

Äter har vetenskapen inom den fysiologiska kemien rikats med en ny upptäckt. Jag läser nämligen i Sv. Dagbl. att d:r Theorell lyckats att i kristallinisk form framställa ett av nobelpristagaren prof. Varburg upptäckta »gula fermentets», som förmedlar biodets upptagning av syre.

Inte förstär en vanlig dödlig, en inom detta område obildad, den reella vikten och betydelsen för vetenskapen av dessa underbara upptäckter. Men, fastän man förstår så litet, så säger ens intuition att det är med stöd av dessa upptäckter i livsfunktionen, som en ny hälsolog skall uppbyggas. Man måste få lov att ge uttryck för sin beundran inför dessa vetenskapens trogna arbetare.

Amnillären i Sv. Dagbl. av ovanstående arbete säger härom: »Om man betraktar detta, ända från början till slutet klarlagda ferment, det gula, så gripes man ovillkorligen av förundran över naturens sinnrikhet och ändamålsenlighet. Det gäller att framställa ett ämne ägnat att förmedla förbränningen i cellerna. Först tillverkas då ett färgämne, så beskaffat att det lätt kan oscilleras mellan en oxidierad och reducerad form, så att det kan tjäna till transport av syret. Färgämnet måste därefter för oss förborgad orsak kopplas till äggvita. Detta problem löses på den vägen att färgämnet först kopplas till socker, därmed får vitaminet färdigt. Resten kan djurproteiner själva sköta, varvid vitaminet först förenas med fosforsyra och det sålunda uppstående »kofermentet» förbindes med en specifik äggvitesubstans. Då ämnet är det gula fermentet färdigt för sin livsviktiga funktion i celfördäningen tjänst.»

Vi ha fått veta att detta ferment är ett slags vitamin B 2. Detta blir ännu mer intressant, då man får kännedom om att detta vitamin kan uthämtas ur bland annat äggula, malt, maskrosblad. Vad det senare beträffar är det nog många bekant att maskrosblad användes i folkmedicin. Så har även en sammansättning av ägg och malt gått ut i handeln såsom ett av våra näringspreparat. Sedan urminnes tid har väl avkok på örter hört till hushållerna, då var det erfarenheten av dessa safters goda inverkan på den sjuka kroppen till det bättre som gav indikationen för dess bruk. Man hade ej förrän nu i vår tid haft kännedom om dessa livgivande krafter, som voro förborgade i växterna, i frukter och även i in-

livor av djur, förrän vetenskapen efter mödosamma experiment utvunnit de så kallade vitaminerna.

Vi kunna kanske inte längre endast med ett leende avläsa de små lapparna över kryddskålen på Skansen. De där, i den mest tröjhärdade naiva form, lova hjälp för snart sagt allt ont. Naturligtvis finnes här mycket vidskepelse och övertro — men också mycket av sanning.

Hur viktigt är det icke att dessa näringsfysiologiska fält klarläggas, vad många andra hänsedande det är vi. Om barnets kropp värddades på det bästa sätt långt innan födelsern, månne inte då en sund själ skulle trivas i den kroppen och bygga upp en riktigt duglig harmonisk mänska. Ty är inte tecknet på ett riktigt sunt liv, det, att människor känna lycka och harmoni bara av att vara till! Säkert skulle detta kaos av oöfreställighet och kiv, fruktan och arbetslöshet, försvinna, om vi kunde få fram en harmonisk mänskotyp. Med andakt måste vi stå inför de underbara livskällor vars grenar vetenskapen upptäcker. Och bland dem alla är väl den grenen, som leder till upptäckter av för människors livsviktiga ämnen den som mest och livligaste bör uppmuntras och stödjäs.

När jag läste om d:r Theorells upptäckt så tänkte jag på, hur ödmildt mycket viktigare det vore för en ung mänska att veta om sådana och liknande funktioner som försiggå i hennes egen kropp — så långt mer intressant än att veta var den eller den staden är belägen, eller när den eller den kungen regerade. Den förärs insikten ger rika perspektiv och öppnar våra ögon för naturens stora underfulla rikedomar. Vi kalla detta Gud — vi kunna ej fatta den i sin helhet, men skönja den i den allra minsta av företeelser i livet.

Hur kan den lilla myran, som drar sitt strå över skogsvägen, fatta att det är skosulan på en mänskofot som spårar dess väg. — Lika litet fatta vi av själ och mening. — Men, vi följa med intresse allt det vetenskapen finner i den stora Gudens fotspår.

A. Pz. H.

mellem en Mand og en Kvinde og deres Børn mister noget ved, at nogle Børn faar de minimale Rettigheder, som frit Valg af Navn plus Arveret betyder.

Dansk Kvindeasamfundets Fællesstyrelse har udsendt Spørgeskemaer til alle sine Kredse og Lovforlagene. Besvarelsene bliver behandlet i denne Tid, hvorefter D. K. vil tage Spørgsmaalet op til Fællesmødet til Sommer.

Første Behandling i Folketinget var overvejelige velvillig med Undtagelse af de konservatives Ordfrøer V. Pürschel, der talte imod i et voldsomt Indlæg og hævdede, at Lovforslagets Gennemførelse vilde undergrave Ægteskabet og legalisere de løse Forbindelser derved, at man legaliserer Frugten af dem.

Sjældent har et Lovforslag sat Sindene i Bevægelse som dette. Diskussionen gaar hele Landet over for og imod.

Personlig deler jeg alle de Synspunkter, der blev fremsat i D. K. K. U's Enquête og slutter mig til Protesterne. Jeg vil udtale Haabet om, at man efterhaanden man blive klar over, at udenfor Æteskab fødte Børn ikke hele deres Liv er Spødsbørn, som det voksne Samfund kan skalte og valte med efter eget Fordogtfindende og navnlig efter personlige egoistiske Interesser, men at ogsaa de bliver voksne Mennesker, som alle andre, som med de nuværende Love man

spørge, med hvilken Ret andre voksne har sat Skranke for dem paa det Tidspunkt, da de var værgeløse Spædbørn.

Vi er mange unge Kvinder, der ikke vil anerkende de Betragtninger, der har været fremme i den offentlige Diskussion, at udenfor Ægteskab fødte Børn er »Morbørn», altsaa kun i Familie med deres Mor — og at i Ægteskab fødte Børn er »Færbørn» med Navn o. s. v. efter hain.

Vi ønsker at Jastsoa alle Børns naturlige Samhørighed med deres Forældre, og vi ønsker Barnets Krav paa Forældrene og Samfundet respekteret lige i alle Tilfælde.

Vi ønsker hverken Matriarkater eller Patriarkater, men lige Ret og Pligt for alle Forældre.

Gyrithe Lemche har i sin Historie om Dansk Kvindeasamfund fra 1912 skrevet om det Børnelovsforslag. D. K. i sin Tid, 1906 indgav og erkender D. K.'s Medansvar for de nuværende Børnelove. Hun tilføjer: Saalænge Loven endnu tikender Faderen Ret til at skule sig selv sit udenfor Ægteskab fødte Barn, vil den kan være at betragte som en god Begyndelse, et Brudstykke, der ventur paa de Haender, som med Mildhed og Kraft kan faa Halvringens to Endepunkter til at mødes til den sammensvejsede Rings ubrydelige Enhed.

Nu staar vi ved Muligheden for at faa denne Sammensvejsning fuldført — jeg vil ønske, Arbejdet maa lykkes helt!

Stella Kornerup.

Vid Örebro läns Folkhögskola i Kävesta

börja sammärens kurser för kvinnliga elever onsdagen d. 1 maj kl. 1 e. m. Kurserna äro: KVINNLIG FOLKHÖGSKOLA 3½ män. med undervisning i vanliga skolämnen och slöjd; vid tillräcklig anslutning även en högre avdelning lämplig som förberedande kurs vid sjusköterskeutbildning m. m. LANTHUSHALLSKOLA 5½ män. med undervisning i matlagning och andra för ett lanthem behöfliga praktiska och teoretiska ämnen. Stipendier och friplåter i båda skolorna. Begär prospect, som på begäran sändes kostnadsfritt av rektor M. Mårtensson, adress SKOLLERSTA, riks. Skollersta 3.

Vid Utteråsens Spädbarnshem,

utan (½ tim. res. fr. Gäddede), tel. Tumba 186, emottagas elever varje måån. Prakt. o. teor. undervisning öfverlåt till inträde i Sv. Barnsköterskeföreningen. Prospect sändes på begäran.

SOMMARKURSER I konst- och enklare vävnad

15 juli sept. Hemsöjsaffären, Kyllia Janssons Vävskola, Folkungagatan 93 • STOCKHOLM • Tel. 43 50 04 VÄXTFÄRNING — SPINNING — KVALLSKURSER — Prospekt.

Advertisement for 'Koncentrationslägrens Remarque.' featuring a portrait of W. Langhoff and the title 'Träskets soldater'. It includes the text 'Opolitisk verklighets-skildring' and '13 månaders koncentrationsläger'. Price: 4:50 kr. Redan översatt till 5 språk.

Advertisement for 'tidevarvets' featuring an illustration of a building and the text 'Zetterlund & Thelanders' and 'RADIKAL prispolitik, kort leveranstid och gediget utförande garanteras våra kunder.' Address: SKEPPSBRON 40 • STOCKHOLM TELEFON: 23 11 80 (VÅXEL)